A°. 1853. *Opregte* *Maandagsche* N°. 275.

HAARLEMSCHE COURANT

van 21 November.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 16 November.

De gezamenlijke redacteurs van nieuwsbladen hier ter stede zijn van hoogerhand vermaand geworden, om omzigtig te zijn met mededeelingen, nopens de krijgsverrigtingen aan den Donau, en zich te wachten voor eene al te groote partijdigheid ten gunste der Turken. In deze hoofdstad schijnt men evenmin als in Parijs ten gunste der Russen gestemd te zijn.

Den 14^{den} is in Warschau het russisch oorlogs-manifest in al de kerken afgekondigd. In de r. k. hoofdkerk heeft de bisschop *Fijalkowski* daarbij de dienst verrigt; in de grieksche kerk de aartsbisschop *Arsenius*.

De poolsche vesting Novo-Georgiewsk (voorheen Modlin) heeft een russischen commandant, den generaal *Iwin*, bekomen.

De berigten, dat 'er op den 9^{den} en den 12^{den} belangrijke gevechten tusschen Bucharest en Oltenitse zouden hebben plaats gehad, ten aanzien van welke onderscheidene geruchten in het noorden van Duitschland zijn verbreid geweest, zijn niet bevestigd. Dat er tusschen de wederzijdsche voorposten geschermutseld is, kan worden aangenomen: doch het is ook vrij zeker, dat deze ontmoetingen weinig te beduiden hebben gehad. De generaal *Gortschakoff* heeft, ten einde Bucharest te dekken, met het gros zijner krijgsmagt, eene goede positie bij Boudesti genomen, en daar een aanval der Turken afgewacht. Deze is niet gevolgd, en, naar luid van een berigt uit Bucharest van den 13^{den}, in Weenen ontvangen, en 't welk voor op de waarheid gegrond wordt gehouden, is *Omer-bassa* te rade geworden, om met zijne troepen, niet alleen bij Turtukaï, maar ook bij Giurgewo, weder over den Donau te trekken, en op den regter oever van dien vloed terug te komen, zonder dat het blijkt, dat hij feitelijk door de Russen daartoe is genoodzaakt.

In afwachting van nadere inlichtingen deswegens, houdt men het voor zeer mogelijk, dat *Omer-bassa* op verschillende plaatsen op den linker oever van den vloed is overgegaan: vooreerst, om in partiële ontmoetingen te toonen, dat de tegenwoordige turksche soldaten beter zijn, dan die van 1828, en om 2° de aandacht der Russen, ter verzekering van Bucharest, afteleiden, en inmiddels aan de Turken, die zich in Kalefat hebben genesteld, de gelegenheid te geven, om zich aldaar te verschansen, en die plaats tot een verdedigbaar bruggenhoofd van Widdin te maken. Men zegt, dat zij daarmede ongehinderd hebben kunnen voortgaan en vrij verre zijn gevorderd.

Hoever het derde leger-corps, 't welk naar de vorstendommen is opgebroken, gevorderd is, is nog niet bekend. Veel spoed kan hetzelve in dit jaargetijde niet maken.

In bijzondere berigten uit Konstantinopel wordt gemeld, dat de turksche berigten, nopens de in Azie behaalde voordeelen, een weinig overdreven schijnen te zijn; — dat aldaar slechts vijf krijgsgevangenen zijn aangebragt, en dat, naar het verhaal dezer lieden, het voordeel zich bepaalt bij het met overmagt overvallen en verstrooijen van een paar honderd dusgenaamde militaire kolonisten.

PARIJS, 17 November.

Het is thans met zekerheid gebleken, dat het door de engelsche dagbladen medegedeelde berigt, betreffende het vermeesteren en gedeeltelijk in brand steken van de hoofdstad Bucharest, geheel onwaar is. Men heeft dezer dagen uit die plaats berigten ontvangen, de dagteekening voerende van den 14^{een} November, welke bepaaldelijk inhouden, dat de Turken twee dagen te voren de verschansingen, welke zij bij Oltenitse bezet hielden, hadden verlaten, na de werken, welke zij daar hadden opgerigt, mitsgaders de gebouwen der quarantaine, in de lucht te hebben doen springen. De redenen, welke den turkschen opperbevelhebber *Omer-bassa* hebben bewogen, om den Donau overtetrekken, zonder dat hij daartoe door de russische krijgsmagt is gedwongen, zijn tot dusver niet bekend. Sommigen houden het er voor, dat hij daartoe is overgegaan, omdat hij zich, bij het naderende wintergetijde, in 't welk het overtrekken van den Donau hoogst bezwaarlijk, zoo al niet geheel onmogelijk kan worden, niet aan een zeer ongelijken strijd en aan eene vermoedelijken nederlaag der onder zijne bevelen geplaatste legermagt heeft willen blootstellen. Anderen veronderstellen de mogelijkheid, dat *Omer-bassa* tot den terugtogt heeft besloten, ten einde zijne troepen op een ander punt weder zamentetrekken. Met niet geringe belangstelling worden nadere en meer stellige opgaven te dien aanzien te gemoet gezien.

De tijdingen, nopens de krijgsverrigtingen der Turken in Azie, luiden voor deze laatsten allezins gunstig. Bijzondere berigten uit Konstantinopel houden in, dat de strijd daar zeer levendig is geweest, — dat de Turken blijken hebben gegeven van uitstekende militaire deugden, en het thans is uitgemaakt, dat zij niet alleen achter verschansingen met vrucht den vijand het hoofd kunnen bieden, maar ook allezins in staat zijn, om stormenderhand versterkte plaatsen inteneinen. In die brieven wordt gewag gemaakt van een corps Turken, 't welk bij Battoun eene sterkte heeft bemagtigd, bij welke gelegenheid 1000 Russen zijn gesneuveld en 80 krijgsgevangen gemaakt. Onder deze laatsten zou zich bevinden een lid van het aanzienlijke geslacht *Gourief*. Omtrent den naam van de veroverde sterkte, heerscht nogal verschil van gevoelen. — Volgens de brieven uit Konstantinopel wordt zij door de Turken genoemd Chevetil, door de Russen Nicolas Krapowski. — Andere dagbladen geven daaraan weder een anderen naam, zoodat men te dien aanzien meer dan acht zeer verschillende opgaven heeft. Klaarblijkelijk is echter door allen dezelfde sterkte bij Battoun bedoeld. Nadat de Russen hadden bespeurd, dat zij de sterkte onmogelijk konden behouden, hebben zij eenige nieuwe kazernen in brand gestoken, welke geheel verwoest zijn, niettegenstaande al de door de Turken aangewende pogingen, ten einde den voortgang van de vlammen te stuiten. Het aantal der daarin gelegerde Russen bedroeg 3000. Onder de door de Turken buit gemaakte voorwerpen worden 2000 getrokken karabijnen genoemd, van de soort, als door de jagers van Vincennes worden gebruikt. Die karabijnen zijn uit luiksche fabrieken afkomstig. Verder zijn 3 stukken geschut in handen der Turken gevallen. Een battaillon der turksche garde heeft zich, gedurende den zeer bloedigen strijd, bijzonder onderscheiden.

Nog slechts 5 russische krijgsgevangenen waren te Konstantinopel aangebragt, namelijk een kapitein en vier soldaten. De overige 75 Russen zouden worden gevangen gehouden te Karutissar. In de turksche hoofdstad was het berigt ontvangen, dat een groot gedeelte van de turksche krijgsmagt bij Kalefat den Donau was overgetrokken, en dat zij daar eene menigte levensmiddelen en oorlogs-behoeften, aan Rusland toebehoorende, had gevonden. Niet minder dan 20,000 Turken hadden zich bij Kalefat verschanst Die legermagt had 20 stukken geschut bij zich; onderhield eene onafgebrokene en zeer geregelde gemeenschap met de stad Widdin, en wachtte, naar het scheen, met de meeste gerustheid af, wat de russische krijgsmagt tegen haar zou ondernemen.

In Konstantinopel was het gerucht verspreid, dat een russisch oorlogs-fregat op de kust van Azie was gestrand en dat het bijkans zeker was, dat die bodem zich aan de Turken zou moeten overgeven. In die stad hield men het er echter voor, dat dit gerucht nog allezins bevestiging behoefde.

Hetgeen is medegedeeld, omtrent het verbranden van Bucharest, strekt niet, om de geloofwaardigheid der engelsche dagbladpers te doen toenemen. Het baart algemeen bevreemding, dat die dagbladen niet met meer omzigtigheid te werk gaan.

— De fransche Bank heeft het besluit genomen, om de voorschotten op de consignatie van spoorweg-aandeelen van 60 tot op 50 pc. te verminderen. Verder heeft men vernomen, dat de commissie van toezigt op het handel- en fabriekwezen hier te lande zich heeft verklaard tegen eene vermindering der regten van invoer van bewerkt ijzer. Dit besluit zou echter slechts met eene meerderheid van ééne stem zijn genomen. Het algemeen zeggen is, dat de Regering zich door dat besluit niet zal laten terughouden, maar dat waarschijnlijk de vermindering der regten niet zoo belangrijk zal zijn, als door velen wordt gewenscht.

— De in Piemont uitkomende dagbladen spreken van eene reis van Prins *Napoleon* naar Turin. Hier houdt men het voor niet onmogelijk, dat die bladen goed onderrigt zijn.

De gewezen minister van Justitie te Turin, de heer *Buoncompagni*, is benoemd tot voorzitter van de Kamer der Gedeputeerden, ter vervanging van den tegenwoordigen minister van Justitie, den heer *Ratazzi*.

— In den *Moniteur* is heden eene officiële mededeeling opgenomen over den voorraad van levensmiddelen hier te lande, waaruit blijkt, dat men zich niet ernstig meer behoeft te bekommeren voor de toekomst. De Regering treedt daarbij in eene beschouwing van hetgeen is geschied, of nog zal moeten geschieden, ten einde in de bestaande behoefte te voorzien, en betoogt in de eerste en voornaamste plaats het nadeelige eener bemoeijing van den Staat met aangelegenheden van handel en nijverheid.

— De aandacht is steeds zeer gevestigd op de feesten te Fontainebleau. Vrij algemeen blijft men verzekeren, dat de russische gezant morgen de reis derwaarts zal aannemen, ten einde aldaar tot den 22sten te verblijven. Inmiddels is heden een gerucht in omloop, volgens 't welk de genoemde gezant zich zou hebben verschoond van de bijwoning dier feesten. Men meende daarbij te kunnen voegen, dat de Keizer den daartoe strekkenden brief zeer goed had opgenomen. De vertegenwoordigers van Oostenrijk, Pruissen, Denemarken en de Pausselijke Staten zijn de leden van het corps diplomatique, welke uitgenoodigd zijn, om het eerst te Fontainebleau te verschijnen, en wel van 14 tot 18 November.

LONDEN, 17 November ('s avonds).

Met den telegraaf is hier een berigt uit Triest van gisteren ontvangen, inhoudende, dat het stoomschip *Africa* daar was aangekomen met tijdingen uit Konstantinopel van den 7^{den} dezer. Als de hoofdinhoud daarvan wordt het volgende opgegeven:

„Gisteren ochtend is hier (te Konstantinopel) het ontwerp van eene nota ontvangen, met instructien voor de gezanten van Engeland en Frankrijk, om dit nieuwe voorstel tot schikking aan de Porte aantebevelen: maar deze laatste schijnt ongezind te wezen, om hetzelve aantenemen. De stad is volmaakt rustig. Verscheidene russische krijgsgevangenen zijn uit Battoun aangekomen, en nog meerdere worden verwacht. Het fort Chekwetit, 't welk den 28sten October door de Turken vermeesterd is, bevatte 2000 geweren, 4 kanonnen en 1000 man. Een klein turksch eskader kruist in de Zwarte-zee. Twee britsche en twee fransche linie-schepen liggen voor het tegenwoordige bij Therapia. Van de Dardanellen wordt geene verdere versterking verwacht."

Een telegrafisch berigt uit Weenen van gisteren meldt, mede op grond van tijdingen uit Konstantinopel van 7 Nov., dat vele turksche troepen aan de aziatische grenzen vereenigd werden, en dat een turksch eskader naar de Zwarte-zee gezeild was. De Porte verkeerde in grooten financiëlen nood. Van de bewindslieden in Servie zou eene verklaring van hunne gezindheid gevraagd worden.

Voorts is hier een berigt uit Bucharest van den 13^{den} dezer met den telegraaf ontvangen, waarin stellig gemeld wordt, dat sedert het bekende gevecht bij Oltenitse geen nadere strijd had plaats gehad, alsmede, dat de generaal *Osten-Sacken*, met 50,000 Russen, de Pruth reeds overgetrokken, en met geforceerde marschen naar Jassy in aantogt was.

— De beurs was heden willig, waartoe de meerdere ruimte van geld, welke thans wordt waargenomen, bijdroeg. De 3 pc. gecons. resc. 94$\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$.

BRUSSEL, 18 November.

De commissie der Gedeputeerden heeft den Koning het adres van antwoord op Z. M. aanspraak aangeboden. Z. M. heeft haar te kennen gegeven, dat hij rekende op de wijsheid en op de matiging der Vergadering, ter bevordering van 's Lands belang.

In de Kamer der Gedeputeerden is ingebragt een adres van den uitgever van een der dusgenaamde vrijzinnige bladen, welke zich beklaagt, dat de verkoop van zijn blad in de stations-gebouwen van 's Rijks-spoorwegen door de bewindslieden is verboden, en vermeent, dat daar door inbreuk is gemaakt op de constitutionele vrijheid der drukpers. De reden van dit verbod moet worden gezocht in de zeer scherpe beoordeeling van de daden der fransche Regering in het genoemde blad, waarover de fransche gezant zich schijnt te hebben beklaagd. De commissie heeft voorgesteld, om dit adres aan het Bewind medetedeelen. De leden der clericale partij hebben verlangd, dat men het ter zijde zoude leggen. Van den kant der vrijzinnigen heeft men aangemerkt, dat, als men dergelijke maatregelen neemt, ten gunste der fransche Regering, men ze ook zoude dienen te nemen tegen de bladen, die er zich op toeleggen, om schier dagelijks de nederlandsche en de zwitsersche Regeringen te verguizen, maar dat men deze bladen gerustelijk hunnen gang laat gaan. — Het voorstel der commissie is aangenomen.

— De nederlaag van den heer *Fazy* in Genève heeft hier opzien gebaard. Sedert 1847 stond hij aldaar aan het hoofd der dusgenaamde vrijzinnigen. Gaandeweg heeft hij het, ter instandhouding van zijn gezag, noodig geacht, om zich met de partij der r. katholieken, die laatstelijk in dat kanton nogal is toegenomen, te verbroederen; derwijze zelfs, dat zich, met zijn goedvinden in Genève eene inrigting van Jezuiten heeft gevestigd. Dit heeft te weeggebragt, dat de protestantsche partij nu laatstelijk de handen in een heeft geslagen, en de heer *Fazy* uit het hoog bestuur is gedrongen.

's GRAVENHAGE, 19 November.

Bij de beraadslaging over de voordragt, ter goedkeuring van het verdrag met de Handelmaatschappij, heeft de heer *v. Hoëvell*, tot betoog van zijne meening, dat de Regering het in hare hand heeft, om het cultuur-stelsel op Java te veranderen en te wijzigen, zich beroepen op hetgeen heeft plaats gehad, tijdens het bestuur van den heer *Rochussen* in dat oord, als wanneer, op een oogenblik, dat 'er volstrekte behoefte was aan den verkoop van producten op Java, aan de suiker-fabrikanten de vrije beschikking over een gedeelte hunner voortbrengselen is gelaten, en deze alzoo aan de nederlandsche markt zijn onttrokken. Naar zijn inzien, zal, ook bij de goedkeuring van de onderwerpelijke overeenkomst, dit voorbeeld hetzij door de Regering hier te lande, hetzij door den gouverneur-generaal in Indie, kunnen worden gevolgd, en alzoo indedaad eene verandering in het stelsel worden gebragt.

Bij de verdediging der voordragt, heeft Z. Exc. de minister van Kolonien, onder anderen, ten aanzien van de schuld van 10 millioenen, doen opmerken, dat die in de eerste plaats is het overschot van eene nog veel grootere schuld, en, in de tweede plaats, moet worden beschouwd als een voorschot op den te verantwoorden koopprijs der producten; een voorschot, waarvoor men in billijkheid renten verschuldigd is, en ten behoeve van den geldschieter een verband mag worden gevorderd. — Omtrent het cijfer der commissie-loonen heeft de minister gezegd, dat van de zijde, aan welke daarop aanmerking is gemaakt, is erkend, dat de vroegere besparingen reeds anderhalf millioen hebben bedragen; dat hij minister alsnu kan verklaren, dat die besparingen tot 2$\frac{1}{2}$ millioenen zijn geklommen, en met de onderwerpelijke overeenkomst wel tot 3$\frac{1}{2}$ millioen zullen worden verhoogd.

Ten slotte van de uitgebreide beraadslaging en woordenwisseling, ter zake van de algemeene beschouwingen van het onderwerp, heeft de minister van Kolonien bepaaldelijk verklaard, dat het nooit van de Regering *alléén* zal afhangen, om, na 1859, al de producten op Java te gelde te maken, maar dat elke verandering deswegens aan het oordeel der Staten-generaal zal worden onderworpen. De graaf *Schimmelpenninck* heeft echter een waarborg verlangd, dat de Regering in dat opzigt niet naar willekeur zal kunnen te werk gaan.

Om dien waarborg te verkrijgen, zijn de amendementen voorgedragen, en is dat van den heer *Rochussen* in stemming gebragt. De heer *v. d. Brugghen* heeft daarin eene opdragt meenen te bespeuren aan de Wetgeving van eene zaak, die tot het uitvoerend gezag behoort. De heer *Thorbecke* heeft het amendement onnoodig geacht, en verlangd, er de beteekenis van te vernemen, en daarop heeft de voorsteller verklaard, dat daarmede zoude worden uitgemaakt, dat de Wetgever, binnen de termen van het tegenwoordige contract, betreffende het vraagstuk zoude moeten beslissen.

De minister van Kolonien heeft, ten aanzien van den verlangden waarborg, gezegd, dat hij, met eene persoonlijke verklaring, eene volgende Regering wel niet kan binden, maar dat hij het getuigenis kan afleggen, dat de Regering geene andere, dan de stellige bedoeling heeft, om, na vijf jaren, niets te veranderen of te wijzigen, of zelfs tot de prolongatie van het contract overtegaan, zonder de medewerking van de Staten-Generaal. Hij heeft 'er echter bij gevoegd, dat hij zich geenszins tegen de goedkeuring van het amendement verzette.

Deze verklaring heeft den heer v. d. *Brugghen* bevredigd doch den heer *Rochussen* overtuigd, dat de waarborg, juist omdat eene volgende Regering door de bewuste persoonlijke verklaring niet kon worden gebonden allezins noodzakelijk was. Hij is daarin, op grond van art. 59 der Grondwet, door den heer *v. Nispen* ondersteund. Bij hoofdelijke omvraag, is echter het amendement van den heer *Rochussen* (gelijk gemeld is) met 34 tegen 29 stemmen afgewezen.

'S GRAVENHAGE, 19 November.

Z. M. de Koning heeft de heeren *Clermont*, *Sandberg* en *Swart*, leden van het bestuur van den Aken-Maastrichtschen-Spoorweg, wegens belangen, deze inrigting betreffende, heden in een bijzonder gehoor ontvangen.

— H. M. de Koninginne-moeder heeft eergisteren avond de heeren, en gisteren avond de dames ontvangen, welke H. M. zijn voorgesteld geworden.

— Z. M. heeft aan Hoogstdeszelfs kamerheer *L. E.* baron *van Heeckeren van Enghuizen* vergunning verleend tot het aannemen der orde van de Wurtembergsche Kroon, hem door Z. M. den Koning van Wurtemberg geschonken.

— Door Z. M. is aan jhr mr *C. van Foreest*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van plaatsverv.-regter in de arr.-regtbank te Alkmaar.

— In de bijeenkomst der Tweede-Kamer van heden is een ontwerp ingekomen, ter goedkeuring eener dading van het bestuur der domeinen met de gemeente Ruckphen, in Noord-Braband.

De heer *Alberda van Ekenstein*, uit Groningen, heeft een adres ingediend, ten einde in aanmerking te worden genomen voor het lidmaatschap der Rekenkamer.

Bij de Kamer zijn ingekomen vijf adressen, ter aanprijzing van het voorstel van den heer *Thorbecke* c. s.

Bij de beraadslaging over de vraag, of het bedoelde voorstel al of niet in overweging zal worden genomen, heeft de minister van Financien in de eerste plaats het woord opgenomen, ten einde te verklaren, dat de Regering zich geenszins verlangt te verzetten tegen het in beraadslaging nemen van deze voordragt. Z. E. heeft gemeend, dat eene opzettelijke en openbare overweging kan strekken, om dezelve in een helder daglicht te stellen, en te doen uitkomen, wat het welbegrepen belang des Lands in dit opzigt vereischt, of gedoogt. Hij heeft verklaard, dat de Regering daarbij rekent op de wijsheid der Vergadering, die dan ook, door haar op woensdag ll. genomen besluit, heeft bewezen, dat zij, met het in overweging nemen van het onderwerpelijke voorstel, het tijdig tot stand brengen der staats-begrooting geenszins onmogelijk zou willen maken, of te weeg brengen, dat deze begrooting met eene niet wenschelijke overhaasting bij de Eerste-Kamer zou moeten worden ingediend; — dat de Regering er op rekent, dat de Kamer in hare wijsheid de ongelegenheden zal weten te verhoeden, welke daaruit zouden kunnen voortvloeijen.

De heeren *v. d. Brugghen* en *v. Lennep* hebben zich verklaard tegen het in overweging nemen der onderwerpelijke voordragt, als ontijdig, en, uit haren aard, ongenoegzaam, om het beoogde doel, de ontheffing der mindere klasse, te bereiken. De heeren *Donker*, *Rijk*, *v. Goltstein*, *Groen*, *v. Nispen* en *Sloet* hebben zich verklaard voor het in overweging nemen van het voorstel, maar op zeer verschillende gronden. Vrij algemeen verlangden zij eene openbare behandeling dezer aangelegenheid, hoeveel de vier eerstgenoemden al dadelijk te kennen gaven, dat zij niet gunstig te dien aanzien gestemd waren. De heer *v. Nispen* heeft zich, omtrent dit laatste punt, nog niet verklaard, doch de heer *Sloet* heeft 'er zich, voor de verbetering van den toestand der arbeidende klasse, zeer gunstige gevolgen van voorgesteld.

De heer *Thorbecke* heeft de vorige sprekers beantwoord, en daarbij het voorstel eenigermate toegelicht. Hij heeft het voorstel zelf niet behandeld, maar de redenen, die zijn aangevoerd tegen het in overweging nemen van hetzelve, bestreden, en geoordeeld, dat het geenszins behoorde te worden ter zijde gesteld 1° omdat het was ontijdig, 2° omdat het was een populair voorstel, en 3° omdat het eene politieke strekking had.

De heer *v. Bosse* heeft beweerd, dat hij, met zich bij de voorstellers van de onderwerpelijke voordragt te voegen, zich zelven gelijk is gebleven: — dat hij steeds van oordeel is geweest, dat zoodra 'er evenwigt tusschen de uitgaven en de middelen zou bestaan, zonder te rekenen op het koloniaal batig slot, men konde overgaan tot vermindering van belasting; — dat hij het er voor meende te mogen houden, dat dit tijdstip nabij was, en dat het geheele vraagpunt hier op neder kwam, of, wanneer dergelijk feit zich voordeed, men dan langer met eene vermindering van belasting zou behoeven te wachten?

De heer *Vening* heeft het in overweging nemen bestreden, en is door den heer *Thorbecke* beantwoord; even als de heeren *v. d. Brugghen* en *Groen*. Op voorstel van den heer *Schimmelpenninck v. d. Oije* zijn de beraadslagingen gesloten, en is, met 55 tegen 3 stemmen, beslist, dat het voorstel in overweging zou worden genomen. *Tegen* hebben gestemd de heeren *v. Lennep*, *v. d. Brugghen* en *Vening*.

Maandag zal de Kamer opmaken de nominatie voor de vervulling van de raadsheers-plaats in den Hoogen-Raad. Daarna zal zij beraadslagen, over de voordragt, ter aflossing van nationale schuld; — over de begrooting van den arbeid der gevangenen; — over de verstrekkingen van de departementen van Marine en van Oorlog; — over de bijdrage aan de Rijn-spoorweg-maatschappij; — over de bijdrage aan het fonds van de droogmaking van het Haarlemmer-meer; — en over de regeling van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren.

HAARLEM, 19 November.

Een telegrafisch berigt uit Weenen vermeldt, dat de Turken alleen bij Kalefat, tegenover Widdin, op den linker oever van den Donau in positie zijn gebleven, en dat de Russen 45000 man bij Oltenitse hebben bijeengetrokken. De Serviers moeten hebben geweigerd, om turksche bezetting in hunne sterkten optenemen.

Te Rotterdam zijn op den 18den aangegeven 2 cholera-lijders; overleden één; hersteld 3.

Op den 19den November zijn te Amsterdam aangegeven 3 cholera-lijders; overleden 4.

Te Delft zijn van 14 tot 16 Nov. 10 cholera-lijders aangegeven, 5 overl., 7 hersteld. In behandeling bleven 12.

Te Schiedam zijn in de laatste dagen geene nieuwe gevallen van cholera voorgekomen. — Evenmin te Dordrecht: in deze laatste stad zijn, sedert 12 Sept., in 't geheel 141 personen door de ziekte aangetast en daarvan 83 overleden.

Te Groningen zijn van 14 tot 17 Nov. 4 personen door de ziekte aangetast; overleden geen; hersteld 2.

— De stemgeregtigden, welke bevoegd zijn tot het kiezen van leden der Kamer van Koophandel en Fabrieken, worden bij dezen herinnerd, dat op aanstaanden dingsdag, den 22sten November, zal worden overgegaan tot de verkiezing van drie leden der alhier te Haarlem gevestigde Kamer.

— De *Staats-Courant* van 19 Nov. deelt een uitvoerig verslag mede van de commissie voor de geologische beschrijving en kaart van Nederland, over het verrigte van October 1852 tot October 1853. Daarin komen o. a. de volgende bijzonderheden voor.

Na de in het verleden jaar met kracht doorgezette nasporingen bij Losser en Winterswijk, welke met onbelangrijke uitkomsten voor de nijverheid opleverden, heeft de commissie zich dit jaar bepaald bij het wetenschappelijk onderzoek van het ontdekte gesteente. Buitendien zijn de gronden uit het derde tijdvak in Twenthe met zorg onderzocht.

Nademaal de studie van het nederlandsche diluvium moet gegrond worden op de kennis der gerolde steenen, welke daarin voorkomen, bevlijtigt de commissie zich bij voortduring om eene volledige verzameling van die steenen bijeentebrengen.

Nabij Groningen is eene zeer uitgebreide verzameling opgedolven uit den zoogenaamden Hondsrug, bij het fort Helpman.

Te Hilversum is, op ruime schaal, eene opgraving in het diluvium gedaan. Vondsten van vreemde, anders hoofdzakelijk in het Ural-gebergte voorkomende mineralien, die voor eenige jaren daar zouden hebben plaats gehad, deden dat werk tot een nader onderzoek noodzakelijk achten. Maar, hoewel deze opgraving veel belangrijks voor de juiste kennis van ons diluvium heeft opgeleverd, is er echter niets aangetroffen, dat kan vergeleken worden met die aan het oostelijk Rusland eigene delfstoffen.

Aan de reeds voorhanden zijnde gerolde steenen uit Overijssel en Gelderland zijn dezen zomer door de leden der commissie nieuwe reeksen, uit het oostelijk gedeelte van Twenthe, uit de omstreken van Nijmegen en Moock en uit Noord-Braband, toegevoegd. Op deze wijze is een algemeen overzigt van ons diluvium verkregen.

Het onderzoek der hedendaagsche of alluviale gronden is voortgezet. Na de boring te Gouda is eene tweede op de aanmerkelijke diepte van 75 ellen te Purmerende gedaan. — Te Heusden is eene boring begonnen.

Ten behoeve van de te vervaardigen geologische kaart is een groot gedeelte van Noord-Holland opgenomen. Dit werk zal in het volgende jaar aldaar en in andere provincien voortgezet worden. Alzoo zal, te gelijk met het geologisch onderzoek van den bodem, ook het in kaart brengen van de oppervlakte geregeld voortgaan.

De verzameling van geologische voorwerpen op het Paveljoen te Haarlem, welke onlangs voor het publiek geopend is, is veel uitgebreid. Aldaar staan thans meer dan 5000 nummers, en daaronder een vijftigtal met 10 tot 100 onderdeelen, gerangschikt. De catalogus van deze verzameling is gedrukt en algemeen verkrijgbaar gesteld.

Het verslag ('t welk onderteekend is door de heeren *van Breda*, *Miquel* en *Staring*) luidt ten slotte aldus:

„Uit het bovengezegde meenen wij te mogen besluiten, dat het resultaat der werkzaamheden gedurende het afgeloopen jaar gunstig is geweest. Waarnemingen zijn er in menigte geschied; meer dan genoeg althans om tot onderwerp van studie te verstrekken voor het jaargetijde, waarin wij den arbeid op het terrein moeten staken. De verzameling op het Paviljoen is zoo uitgebreid geworden, dat wij beschikking over meerdere ruimte hebben moeten verzoeken. In het uitgeven van een overzigt dier verzameling en tevens van de geheele geologie van Nederland, hebben wij getracht de wetenschap meer in het bereik van het algemeen te stellen. Daarbij is een deel onzer verhandelingen in het licht verschenen, dat, vertrouwen wij, met welgevallen door het wetenschappelijk publiek zal worden aangenomen. En dat, eindelijk, onze correspondentie het geheele land door met levendigheid blijft voortgaan, mogen de 420, sedert October van het vorige jaar, ingekomen stukken bewijzen en de 470 met welke onze secretaris die heeft beantwoord."

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

19 *November* 1853. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	60 15/16	61	—
„ „	3	„	73½	—	—
„ „	4	„	92¼	½	—
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	91⅛	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	„	125¼	—	—
Oost-Indische Leening. .	4	„	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. „ „ .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	—	—	—
„ . . .	4½	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & Co. . . .	5	„	103¾	—	—
„ „ 1828/1829.	5	„	102½	¾	—
Certificat. 1831/1833.	5	„	94¼	—	—
„ „ 1840	4	„	89½	—	—
„ bij Stieglitz . . .	4	„	88	—	—
„ „ „ N. .	4	„	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	„	—	—	—
Certific. van . .	6	„	69½	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	156¾	—	—
Obligatiën	4	pct.	81¾	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	„	21 7/16	½	—
„	3	„	44½	¾	44½
„ Binnenl. . .	3	„	40½	—	—
Amortisable			—	—	—
Bew. Coupon			5⅜	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
„ „ „ . .	4	„	—	—	—
„ Metalliek . .	5	„	75⅝	76	—
„ „ N. . .	5	„	89⅝	90	—
„ „ . .	2½	„	38⅝	39⅛	—
BELGIE, ...	2½	„	—	—	—
Rothschild, ...	2½	„	—	—	—
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	95	⅛	—
„ £ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Oblig.	3	„	36 7/16	⅝	—
„ defired	3	„	—	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4½	„	69¼	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¾	„	—	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	„	18 13/16	15/16	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	„	22 11/16	⅞	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			4 1/16	—	—

Aand. Haarl.-meer 5 pc. 100 1/16. Rusland cert. adm. Hamburg 5 pc. 100¼; dito Londen 4½ pc. 95¼. Oostenrijk Metall. Le B. 5 pc. 90. Venezuela obl. uitgest. 13½. — Beleening 3. Prolongatie 3½ à 4.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. STROEVE Bz.

Van de binnenlandsche fondsen waren de 4 pc. iets vaster en de overige prijshoudend. De buitenlandsche waren over 't algemeen tot iets hoogere prijzen gevraagd.

Prijzen van Coupons: Metall. *f* 25,45; Div. in £ *f* 11,60; Frans. *f* 56; Belg. *f* 56; Pruis. *f* 34⅝; Hamb. Russen *f* 37; Russen in Z. R. *f* 37⅛; Pools. in fl. *f* 27⅞.

WEENEN, 18 November. De 5 pc. metall. 92½; zilver 15⅛.

LONDEN, 19 November. De 3 pc. gecons. 95. Mexico 24¼. Spanje 1 pc. 22; Sardinie 91½.

PARIJS, 19 November. De 3 pc. renten 73 fr. 60; 4½ pc. 99 fr. 75. Spanje 3 pc. 41¼.

ANTWERPEN, 18 Nov. Belgie 2½ pc. 53⅛. 1 pc. Spanje 21⅛.

MARKTBERIGTEN.

DELFT, 17 November. *Boter* 1ste soort *f* 52 à *f* 54; 2de en 3de *f* 48 à *f* 50.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 19 November. Den 18den dezer in Texel binnengekomen: *Phoenix*, de Boer, Suriname; *twee Zusters*, de Groot, Londen; *Onrust*, Huisman, Grangemouth; *Onderneming*, de Jong en *George Hudson*, Newton, beiden van Newcastle; de stoomb. *Cour. van Ewijck*, Hull. Gisteren nog: *Juno*, Bohn, Smirna; *twee Gebroeders*, Kooy, Liverpool; *Provincie Overijssel*, de Haan, Dundee; *Phoenix*, Jackson, Leith; *Catharina Alegonda*, Thaden, Newcastle; *Emilie*, Thompson, Sunderland; en uitgezeild: de stoomb. *Minister Thorbecke*, Hull. Wind z. w.

Den 18den dezer in Helvoet binnengekomen: *Courier*, Schaap, Smirna; de stoomb. *Feijenoord*, Londen; *Sea Gull*, Hull; *Carolina R. Ferry*, Long, Cardiff; *Zeevaart*, Landeweerd, Riga; en uitgezeild: de stoomb. *Hanover*, Londen; *Chavy-Chace*, Newcastle.

Den 1sten dezer te Galatz binnengekomen: *Cornelia Wilhelmina*, Hoeksma, Triest.

Den 2 dezer te Odessa binnengekomen: *Orion*, Leusstadius, Amst.

Den 15den dezer van Marseille uitgezeild: *Johanna Elisabeth*, Bakker, Rotterdam.

Den 7den Oct. te Vigo binnengekomen: *de Flecken Jouwer*, de Weerd, Hamburg; *Zeeploeg*, Koster, Londen; *Gesiena*, de Boer, Sunderland, de laatste is 9 dito naar Porto vertrokken; 8 dito *Arroganto Asturiano*, de Marina, Amsterdam.

Den 5den dezer te Bilbao binnengekomen: *Arndiena*, den Breems, Vlaardingen.

Den 14den dezer te Bayonne binnengekomen: *Anna Martha*, Korfker, Amsterdam.

Den 15den dezer van Portsmouth uitgezeild: *Johanna Maria*, Lupcke Jr., Hartlepool naar Batavia.

Den 15 dezer te Cardiff binnengekomen: *Flora*, v. d. Wijk, Dordt.

Den 17den dezer te Liverpool binnengekomen: *Zeemeeuw*, Kayser, Amsterdam.

Den 14 dezer te Seaham binnengekomen: *Castor*, Molenaar, Amst.

ROTTERDAM, 17 Nov. Het schip *Pantalon*, kapt. Remmers, zou 28 Sept. van Batavia herwaarts vertrekken.

Kapt. Reijer, van Newcastle in de Zoltkamp binnen, rapporteert 11 dezer bij Ameland gepraaid te hebben het schip *Geertruida*, kapt. Hazewinkel, van St. Petersburg naar de Eems; aan boord alles wel.

*** VERGADERING van den Gemeente-Raad van Haarlem, op Woensdag den 23sten November 1853, des middags ten een uur.

*** Getrouwd:

DIDAM, 16 November 1853.

P. DE KRUYFF
en
A. M. VAN EMBDEN.

*** Getrouwd:

ZEYST, 17 November 1853.

P. W. VAN CALKER,
met
C. J. SHARPE VAN CALKER.

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

CAREL FREDRIK OVERHOFF
van *Amsterdam*, en
ELISABETH VAN ASSENDELFT DE CONINGH.

NIEUWER-AMSTEL, 17 November 1853.

*** Bevallen van eene DOCHTER *M. C. BAKKER*, geliefde Echtgenoote van R. L. DE HAES.

LOBITH, 14 November 1853.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van *twee* welgeschapene DOCHTERS en *één* ZOON *GERRITJE ROOKEN*, geliefde Echtgenoote van

RIETVELD EN DE BREE, 15 November 1853. WOUTER HOFLAND.

*** Bevallen van een' ZOON, Vrouwe *M. CAMERLING HELMOLT — ALBARDA*.

SCHAGEN, 15 November 1853.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *B. VAN AKEN*, geliefde Echtgenoot van

DRIEL, *Boemelerwaard*, 16 November 1853. A. P. DE KRIJGER.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON *JACOBA KOOT*, geliefde Echtgenoot van

HAARLEM, 16 November 1853. A. KNOOP.

*** Bevallen van eene DOCHTER *S. N. STAM*, geliefde Echtgenoot van P. J. BAGGERMAN.

OUD-BEIJERLAND, 17 November 1853.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe *E. J. L. JUNIUS VAN HEMERT*, geliefde Echtgenoot van

Jhr. H. VAN DEN BOSCH.

JAGTLUST, 18 November 1853.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON *M. B. I. VAN GRASSTEK*, geliefde Echtgenoote van J. VAN SLOGTEREN.

HOORN, 18 November 1853.

*** Heden beviel van een' ZOON *HENDRINA VAN WANING BOLT*, geliefde Echtgenoot van

AMSTERDAM, 18 November 1853. N. P. RENNING.

*** Heden overleed in den ouderdom van 60 jaren, de Hoog-Edel-Gestrenge Heer JOSEPHUS LE BRON DE VEXELA, gepensioneerd Generaal-Majoor van het Oost-Indische Leger, Ridder der Militaire Willemsorde, 3de Klasse, en der Orde van den Nederlandschen Leeuw.

MAASTRICHT, den 13den November 1853.

Eenige kennisgeving aan Familie en Vrienden.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim 89 jaren, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Mevrouw de Weduwe Mr. M. GOUSSET VAN HEEL, geb. KOOPMAN.

MAARSSEN, den 16den November 1853.

Uit aller naam,
M. E. GOUSSET VAN HEEL.

Op begeerte van de overledene, zullen er geen uiterlijke teekenen van rouw gedragen worden.

*** Heden overleed alhier, Vrouwe SUSANNA TAK, Douairière van Jonkheer Mr. *Berend Lewe tot Aduard*, in den ouderdom van 62 jaren.

ARNHEM, 16 November 1853.

*** Op den 16den November 1853 is te DELFT overleden, Vrouwe PETRONELLA JOHANNA VAN RIELLE, Echtgenoote van PHILIPPUS FYCK, Gemeente-Ontvanger aldaar.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene ziekte van achttien weken, aan de gevolgen der longtering, in den ouderdom van 24 jaren, onze geliefde eenige Dochter, ANNA HENRIETTA AMALIA, meermaals voorzien van de H. H. Sacramenten der stervenden en volkomen berustende in den wil Gods.

DELDEN, den 16den November 1853.

J. G. SCHWEIGMAN.
FR. SCHWEIGMAN, MEINERS.

*** Het KINDJE, over welks geboorte ik mij op den 25sten Julij jl. verheugde, werd mij heden door den dood ontrukt; het mogt dus slechts een korten tijd zijne Moeder overleven. J. BOOM,

VLISSINGEN, Off. van Adm. bij de Marine.
12 November 1853.

*** De Heeren HOPE & C°., KETWICH & VOOMBERGH en Wed. W. BORSKI, adverteren: dat de Coupons der 4 pCts. *Russische Certificaten*, 1ste, 2de en 4de Leening, in Zilver, van hunne Administratie, verschenen 1/13 Augustus 1853, van heden af zullen worden betaald ten Kantore van de *Associatie-Cassa*, met *f* 18.79.

Alsmede dat, ingevolge Art. 7 van het uitgegeven Berigt, in dato 30 Junij 1824, de betalingen op de onderscheidene Buitenlandsche Plaatsen zijn bepaald als volgt:

Te *Londen*, met ...... £ 1.12.1.
„ *Hamburg*, met ..... B°. Mk. 20.14.
„ *Parijs*, met ...... Fr. 39.83.
„ *Frankfort a/M.*, met 24 v. fl. 18.47, en
„ *Berlijn*, met ...... D. 10.20.

Voorts wordt geadverteerd, dat ten Kantore voornoemd, mede van heden af, zullen worden betaald de RENVERSALEN, afgegeven voor de uitgelote 4 pCts. *Russische Certificaten* in Zilver, van hunne Administratie, van dato 13 Junij tot 8 Augustus 1853 ingesloten, met *f* 939.50 per Z. Rs. 500.

Amsterdam, 17 *November* 1853.

*** *Oosterhout*, 31 *October* 1853. *Kerkvoogden en Notabelen der Hervormde Gemeente alhier*, een en andermaal door verscheidene Familiën uit Holland aangezocht om Woning, maar bij den toenemenden bloei dezer plaats, die van meer dan eene reden in de laatste jaren zeer gezocht is, uit gebrek aan Woningen aan de menigvuldige aanvragen, tot hun leedwezen, niet kunnende voldoen, hebben eene GELDLEENING geopend groot ***f* 25,000**, tegen 3 pCt., Jaarlijksche Renten, met aflossing in der tijd van het Kapitaal en onder de meest voldoende waarborgen voor Kapitaal en Renten. Hun doel is om hiervoor Woningen te bouwen, op het terrein toebehoorende aan de Herv. Kerk en gelegen midden in de plaats. Bereids hebben zij niet zonder goed gevolg, Circulairen met Teekening, Begrooting en Voorwaarden naar onderscheidene oorden des Rijks afgezonden, doch op dat allen die deze goede zaak mogten wenschen te bevorderen, in dezen niet onkundig zouden zijn, zoo zijn wij te rade geworden door middel der Nieuwsbladen het bovenstaande ter algemeene kennisse te brengen.

Kerkvoogden en Notabelen voornoemd,

J. WIGERI ABERSON, Predt.
G. D. SANGSTER, Kerkvoogd.
A. ROBOL, „
C. PLUKHOOY, Notabel.
J. W. A. SANGSTER, „
A. VAN NAHUYS, „
J. VAN REES, „

De Personen die in de verschillende Steden en Plaatsen des Rijks, met bovenstaande Zaak meer bekend zijn, zich tot het geven van verdere inlichtingen bereid hebben verklaard en bij wien gelegenheid is tot inschrijving, zijn onder meer anderen.

Voor *Amsterdam*,	Ds. H. H. SLUITER, Keizersgracht, bij de Brouwersgracht.
	R. J. SCHIMMELPENNINCK, Heerengracht, bij de Vijzelstraat.
	F. MULLER, Singel, bij de Oude Spiegelstraat.
's Gravenhage,	E. W. VAN DAM VAN ISSELT.
	C. H. T. Bar. NAHUYS.
	S. VAN HOOGSTRATEN.
Leyden,	Mr. H. A. LISMAN.
Rotterdam,	W. S. v. D. BERGH v. HEYNENOORD.
Delft,	C. HOEKWATER.
	Ds. W. H. HAVERKORN v. RYSEWIJK.
	J. C. PERK.
Dordrecht,	Ds. T. A. FRUIN.
	TEN ZELDAM GANSWIJK.
Gouda,	MOERKERKEN VAN DER MEULEN.
Haarlem,	F. H. KLEINE.
Utrecht,	H. WALLER.
	TEN HOLT.
Leeuwarden,	J. L. HUBERT.
Arnhem,	J. P. C. VAN TRICHT.
Zoelmond,	Ds. J. C. v. D. VEUR.
Nijmegen,	Ds. L. VAN HAAFTEN.
Middelburg,	Ds. A. SLOTEMAKER.
Vlissingen,	WESTPALM v. HOORN v. BURGH.
's Hertogenbosch,	Ds. M. J. STRUIK.
	Ds. J. G. BETZ.
Breda,	Ds. J. C. M. v. D. BROEK.
Heusden,	Ds. C. T. J. PAPE.

Behalve in vele andere Steden en Plaatsen des Rijks.

*** W. OOSTERLAND, te Rijswijk, bij 's Gravenhage, vraagt tegen half Dec. uiterlijk: Eenen ONDERMEESTER, van den derden Rang, tevens in staat aan een klein getal Leerlingen op de Avondschool de Fr. Taal te onderwijzen, tegen een goed Salaris, benevens Kost en Inwoning. *Franco* Brieven, doch liefst in *persoon.*

*** Op eene talrijke School worden TWEE ONDERMEESTERS gevraagd: een van den 2den en een van den 3den Rang, tegen een Salaris van ***f* 100** en van ***f* 60**, buiten de gewone verpleging. Men adressere zich met *gefrankeerde* Brieven, onder Letter X., bij den Boekhandelaar K. VAN HULST, te Kampen.

*** ONDERWIJZERS van den Tweeden Rang, bekwaam om behulpzaam te zijn in het geven van onderwijs in de Nederduitsche, Fransche en Hoogduitsche Talen, en zelf onderwijs te geven in de Engelsche Taal, de Wiskunde en de beginselen der Natuurkunde, worden opgeroepen, om zich zoo spoedig mogelijk met overlegging der noodige bewijsstukken, in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven aantemelden en met 1° Januarij 1854 in functie te treden bij den Heer J. H. VAN DEN BREE, Hoofd-Onderwijzer der Fransche School te Goes.

De daaraan uit de Gemeentekas toegekende jaarwedde bedraagt *f* 500,—, terwijl het tot bijzondere aanbeveling zal strekken, indien de Aspirant tevens in staat is de Latijnsche Taal te doceren, in welk geval hem vrijheid zal gegeven worden in die Taal Privaat Onderwijs te geven.

*** Men vraagt als SECONDANT, een jong Mensch van den 3den Rang, P. G. en bekend met de beginselen van het Fransch. Aan gedachte betrekking is Kost, Inwoning, een behoorlijk Salaris en veel tijd, tot verdere bekwaming, verbonden. Men adressere zich met *franco* Brieven, onder Letts. X. IJ., aan den Boekverkooper R. VOGELENSANK, te Gouda.

*** Men verlangt ter opleiding in eenen *Kruideniers-Winkel*, een LEERLING, van de P. G., in of buiten Kost en Inwoning. Adres Letters A. Z., *franco*, bij de Wed. J. W. BROUWER, Boekhandelares te Leyden.

*** Voor eene talrijke Kostschool, wordt gevraagd: EENE SECONDANTE, welke aan ondervinding de geschiktheid paart, om des noods het geheele Bestuur op zich te nemen. Zij moet alle Vrouwelijke Handwerken en ten minste éene Taal grondig kunnen onderwijzen. Men kan op een behoorlijk Salaris rekenen.

Adres Letter X., in *persoon*, of met *gefrankeerde* en zoo uitvoerig mogelijke Brieven, bij de Heeren J. NOORDUYN EN ZOON, te Gorinchem.

*** Eene fatsoenlijke JUFVROUW, van de R. C. Godsdienst, zag zich gaarne in eene of andere Winkel-Affaire (bij voorkeur in het vak van Manufacturen) geplaatst, liefst in eene der Steden van de Provincie Noord-Braband. Zij is niet ongenegen om *f* 100 à *f* 150 's jaars toe te geven, zoo zij slechts van eene honnette en liefderijke behandeling verzekerd kan zijn. Adres met *franco* Brieven onder Letter S., bij P. T. BRAAM, Boekhandelaar te Rotterdam.

*** Eene fatsoenlijke Burger Weduwe, wenschte gaarne bij zich ter inwoning en verzorging eene zwakke, zieke of blinde JUFVROUW; ook is bij haar gelegenheid tot Inwoning voor een' HEER, die de Clinische School bezoekt. Adres met *franco* Brieven onder Letter E, bij J. H. KNOOP, op het Donkere Sparen te Haarlem.

*** In eene Stad in Overijssel, wordt gevraagd: Eene bekwame KEUKENMEID, van de P. G., middelbare jaren en gezond ligchaamsgestel, in staat de besturing van het Huishouden waartenemen, en voorzien van getuigschriften van goed gedrag, eerlijkheid en bekwaamheid.

Het meest zal in aanmerking komen iemand uit den Burgerstand, geboren in Overijssel of Gelderland, die in dergelijke betrekking gediend heeft.

Adres met *franco* Brieven, onder Letter W., bij den Heer W. E. J. TJEENK WILLINK, Boekhandelaar te Zwolle.

*** Door verregaande onachtzaamheid van de Directie, belast met de Werken van het Kanaal door Voorne, bij Hellevoetsluis, is op den 12den dezer maand, in het Wester Havenhoofd aldaar verdronken: Een **KIND** van bijna 7 jaren, hetwelk in weerwil van alle aangewende pogingen in hetzelve niet is teruggevonden en dus zeer waarschijnlijk erders drijvende is.

Hetzelve is gekleed met blaauw Katoenen Kiel, bruine Broek, Lederen Schoenen en hebbende weinig Hoofdhaar.

Die dat Lijkje teregt brengt of van hetzelve eenige aanwijzing kan geven, zal *f* 20 tot belooning genieten.

Adres bij den Boekhandelaar H. G. VAN STEEDEN, te Hellevoetsluis.

J. HEYNEN, Gezigtkundige Instrumentmaker en Hofleverancier te 's Hage, is van heden tot en met 23 dezer te spreken en te ontbieden, voor diegenen, welke zijnen raad of hulp noodig hebben, wat tot behoud en hulp voor het gezigt van dienst kan zijn, in het Hotel *de Leeuwerik*, in de Kruisstraat, te Haarlem. De Armen-Gestichten zullen ook, als naar gewoonte, door hem bezocht worden, en de noodige hulp worden toegediend.

*** **PAPIER VAN ALBESPEYRES**

onderhoud, zonder reuk of pijn te veroorzaken, de *Fontenellen*, zijnde gedurende meer dan 35 jaren door de Geneeskundige School te Parijs voorgeschreven: *Blaartrekkende Pleisters*, om zich binnen eenige uren een Fitsel te trekken: *Taf*, om de Fontenellen te ververschen: *Zuinigheids-Compressen*, die de voorkeur boven de *Linnen* verdienen: verbeterde *Arm-* en *Beenbanden*, van Gom-Elastiek en Plated.

Men adressere zich aan het Hoofd-Depôt van Holland, bij den Heer *F. E. van Santen Kolff*, of bij de volgende Heeren Depôthouders: *J. Schoon*, te Alkmaar: *C. B. Kok*, te Amersfoort, *F. Romeyn*, te Arnhem: *J. J. Verlinden*, te Bergen op Zoom: *van den Goorberg*, te Breda: *L. G. Smeenk*, te Deventer: *van Wageningen*, te Dordrecht: *P. J. B. Schultze*, te Gorcum: *J. Mouton en Zonen*, te 's Gravenhage: *P. H. N. van Wermeskerken*, te Groningen: *D. Klinkert*, te Haarlem: *J. Straatman*, te 's Hertogenbosch: *Schuijt Best* te Hoorn: *O. A. van Tricht*, te Leyden: *Blaecke de Ligny*, te Middelburg: *J. H. Coenen*, te Nijmegen: de *Wed. van Rijssel en Zoon*, te Tholen: *A. J. Faassen*, te Tiel: de *Wed. A. P. Milius*, te Utrecht: *Ochtmans* en *de Bal*, te Zierikzee: *D. J. Muntendam*, te Zutphen. Geld en Brieven *franco.*

*** TE HUUR tegen Mei 1854: De aangenaam gelegen BUITENPLAATS *DE BANGENAAR*, aan de Vaartsche Rijn en Straatweg tusschen Jutphaas en Vreeswijk. Te bevragen bij den Heer G. SCHALIJ, te Jutphaas.

*** TE HUUR OF TE KOOP, om dadelijk te aanvaarden: Een **HOTEL**, gelegen te 's Gravenhage, op een' vrolijken stand aan het water en in de nabijheid van het Bosch, bevattende vijftien Kamers en de noodige gemakken en gedeeltelijk Gemeubileerd; zeer geschikt voor *Logement* en *Koffijhuis*, welke Affaires daarin sints onheugelijke jaren tot onlangs zijn gedreven, of tot uitoefening eener uitgebreide zaak.

Belanghebbenden, adresseren zich met *franco* Brieven, onder de Letters V. D. P., bij den Boekhandelaar J. M. VAN 'T HAAFF, te 's Gravenhage.

*** Door verandering van Affaire UIT DE HAND TE KOOP: Een in de laatste jaren geheel vernieuwd HUIS en KAPBERG, met ERVE, TUIN en een stuk uitmuntend WEILAND, geapproprieerd tot eene *Broodbakkerij* en *Boerderij*, wordende in gemeld Huis 's wekelijks verbakken 4½ mud Rogge en 1½ mud Tarwe, en daarin tevens de *Boerderij* uitgeoefend, als hebbende ruime Stalling voor 8 Koeijen, 2 Paarden en evenredige berging voor Hooi en Stroo, alles bij en aan den anderen staande en gelegen te Oosterleek, Gemeente Wijdenes, Sectie B., N°s. 157 à 162, groot 1 Bunder, 10 Roeden, 10 Ellen. Te bevragen in *persoon* of met *franco* Brieven, bij den Eigenaar en Bewoner WOUTER MOLENAAR, eenige Broodbakker te Oosterleek, of ten Kantore van den Notaris C. HULST, te Oosterblokker.

*** UIT DE HAND TE KOOP, om dadelijk te aanvaarden: Eene BROODBAKKERIJ, met de daarbij behoorende GEREEDSCHAPPEN, waarin die Affaire meer dan dertig jaren is uitgeoefend, en nog met goed succes wordt gecontinueerd, gelegen in de Keizerstraat te Gouda. Te bevragen bij den Bewoner J. B. MERTENS. Brieven *franco.*

*** Ter overname wordt aangeboden: Eene goed beklante KRUIDENIERS-AFFAIRE, alles zoo goed als nieuw, staande op eenen fatsoenlijken en volkrijken stand. Des verkiezende kan men ook onderrigt in de zaak krijgen. Te bevragen met *franco* Brieven, onder Lett. A., bij den Boekverkooper J. ANDRIESSEN JR., in de Hofstraat te 's Gravenhage.

*** GRUTTERIJ TE KOOP.

Wordt te KOOP aangeboden: Eene kapitale HUIZINGE, met ruime Graanzolders, annexe Grutterij, groote Schuur, Stalling en Werf, staande en gelegen te Zevenbergen aan de Haven en Vaart van Breda op Holland. De Grutterij heeft meer dan 150 jaren bestaan, en is door de tegenwoordige Eigenaren ruim 50 jaren met goed succes uitgeoefend; door den omvang der Gebouwen en uitgestrektheid van het Erf, is deze zaak voor uitbreiding vatbaar: des verkiezende kan men te gelijk 7 Bunders uitmuntend ZAAI- en WEILAND in *Huur* bekomen.

Informatie te bekomen met *franco* Brieven, bij den Notaris VAN DE WERK, te Zevenbergen.

*** Ten overstaan van den Notaris BOONZAJER, te Gorinchem, zullen in het Openbaar Verkoophuis, in de Zusterstraat aldaar, op Woensdag 23 November 1853, des middags ten 2 ure, worden geveild: Eenige OUDE SCHILDERIJEN, eene PORTEFEUILLE met Gravures en Teekeningen, van *Perkois* en anderen, en eenig OUD PORCELEIN. Nagelaten door Mej. de Weduwe *A. W. van Amerongen.*

*** VERKOOPING op Vrijdag den 2den December 1853, des voormiddags ten 10 ure, van zware IEPEN en ABEELENBOOMEN, POPULIEREN, diverse soorten HAKHOUT, in het Haarlemmerhout: Cingel bij het Honthek en Buiten Gasthuis, en op verschillende plaatsen, in en om de Stad Haarlem; de Verkooping zal een aanvang nemen in het Haarlemmerhout.

*** HOUTVERKOOPING, op de Hofsteden *Elswoud* en *Duinvlied*, onder Overveen, op Dingsdag den 6den December 1853, des voormiddags ten 10 ure, van diverse soorten van zwaar HAKHOUT, benevens eene mooije partij BEUKEN en IEPEN BOOMEN, en eindelijk eene partij POPELEN en ABEELEN BOOMEN, in groote Blokken gezaagd.

*** De Notaris N. J. M. F. VAN EVERDINGEN, gevestigd te Buren, Arrondissement Tiel, zal op Woensdag den 7den December 1853, des voormiddags ten 9 uren, in het Weeshuis te Buren, publiek verkoopen:

291 stuks zware, gave en tot Werkhout zeer geschikte CANADASCHE POPULIEREN, staande op de zoogenaamde Peppelendreef, onder Achter den Haag, in de nabijheid van Buren, aan de Linge en alzoo gemakkelijk te water te vervoeren.

Nader onderrigt te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris. Brieven *franco.*

*** HOUTVERKOOPING, op de Hofstede *Aelbertsberg*, te Bloemendaal, op Zaturdag den 10den December 1853, des voormiddags ten 10 ure, van diverse soorten van zwaar HAKHOUT, benevens eenige BOOMSTAMMEN.

*** OPENBARE VERKOOPING, om contant Geld, op de Ambachts Heerlijkheid *Noord-Nieuwland*, onder Maasland op Vrijdag en Zaturdag den 9den en 10den December 1853, 's voormiddags 9 ure, van een zeer groot aantal EIKEN-, BEUKEN-, IEPEN-, POPELEN-, KASTANJE-, MAST- en andere BOOMEN, meerendeels geschikt tot Werkhout: voorts van eene aanzienlijke partij HAKHOUT: alsmede (doch hetgeen inmiddels *Uit de Hand te Koop* is) van twee nette Houten verplaatsbare KOEPELS, een ijzeren HEK, een zeer fraai SATURNUS BEELD, vier groote Bentheimersteenen VAZEN, TUINBANKEN en meer.

Alles van af den 1sten December 1853, dagelijks te zien, en nadere informatie en Notitiën van de dikte en calculatieve hoogte der voornaamste Boomen te bekomen, zoo op de plaats zelve als ten Kantore van den Notaris REESER, te Maassluis.

*** Men presenteert op Vrijdag den 2den December 1853, des voormiddags ten 9 ure, in de Herberg van *Aris Goed*, te Hoogwoud, ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris P. E. LEVERT, bij publieke Veiling te Verkoopen:

DRIE HUISMANSWONINGEN, met daarbij gelegene 54 Bunders, 86 Roeden en 50 Ellen WEILAND, en 5 Bunders, 10 Roeden en 10 Ellen BOUWLAND, onder Hoogwoud, en 1 Bunder, 78 Roeden en 60 Ellen WEILAND, onder Opmeer, benevens twee derde gedeelten in een stuk RIETLAND, groot 2 Bunders, 53 Roeden en 20 Ellen, gelegen in den Heerhugowaard, onder de Gemeente Oud-Carspel: breeder bij Billetten omschreven: te aanvaarden, de Landerijen 1 Januarij, en de Huizen 1 Mei 1854: zullende de Goederen zoowel Perceelsgewijze als in Massa worden geveild.

*** Op Maandagen 28 November en 5 December e. k., telkens des voormiddags ten elf ure, zal ten huize van den Logementhouder *J. Huurdeman*, te Hoevelaken, ter inzaat worden geveild en zonder beraad bij afslag verkocht:

Het BUITENGOED, *DE DOORNEHEG* genaamd, alleraangenaamst en vrolijk gelegen aan den Straatweg op Amersfoort en Nijkerk, een half uur gaans van eerstgenoemde Stad, nabij Hoevelaken, Gemeente Hoogland, bestaande in een voor eenige jaren geheel nieuw gebouwd Heerenhuis, bevattende drie geplafonneerde en gestukadoorde Benedenkamers met Stookplaatsen voorzien, spatieuse Gang met Marmer, Badkamer, Keukens, ruime

Kelder, vijf geplafonneerde Bovenkamers, Mangel- en Provisiekamer, groote Zolder en verdere Gemakken. Voorts annex Koetshuis, met Stallingen voor Paarden en Koeijen, Bloemenbak; mitsgaders 3 Bunders, 39 Roeden, 30 Ellen, naar den hedendaagschen stijl aangelegd Terrein van Vermaak met welig groeijend Plantsoen, Boomen, verdere Houtgewassen en Menagerie.

Te aanvaarden 8 dagen na den verkoop.

En 32 Bunders, 92 Roeden, 59 Ellen best BOUW- en WEIDELAND, met HOUTGEWAS en zich daarop bevindende GEBOUWEN, ingerigt tot Hydraulische Cement- en Steenbakwerk-Fabriek, alsmede een met exquise Vruchtboomen beplanten Tuin, omringd en doorsneden met Steenen Omheining; alles gelegen nabij het Buitengoed *de Doorneheg*, en dagelijks (uitgezonderd des Zondags) te bezigtigen, mits zich vooraf bij den Koetsier aldaar aanmeldende.

De veiling zal geschieden eerst in acht Percelen, daarna in twee onder en eindelijk in eene generale Massa.

Breeder bij gedrukte Biljetten omschreven, en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van den Notaris VAN DEN HAM, te Lunteren, alsmede ten Kantore van den Heer H. VAN DEN HAM, te Barneveld.

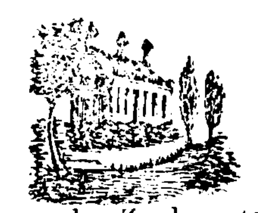

Men zal op Dingsdag den 6 December 1853, des middags ten 12 ure, in het Gemeentehuis te Zuijlen, verkoopen: Het BUITENVERBLIJF *DIEDERIKSTEIN*, geschikt voor *Zomer-* en *Winterverblijf*, zeer gunstig en aangenaam gelegen aan de Rivier de Vecht en den Zandweg te Zuijlen, bestaande in: eene kapitale en goed betimmerde Heerenhuizinge, bevattende 8 zoo Boven- als Benedenkamers, allen behangen en gedeeltelijk met Stookplaatsen, Keuken, Kelder en Zolders, Tuin, Zomerhuis, Koetshuis, Stalling, Mangelkamer, enz., benevens Vier DAGHUURDERS-WONINGEN. Breeder bij Biljetten omschreven. Te aanvaarden 1° Januarij 1854: te bezigtigen Maandag, Woensdag en Vrijdag van iedere week, van 's morgens 11 tot 's namiddags 4 ure, op vertoon van een Toegang-Biljet, afgegeven door den Notaris F. H. VAN DEN HELM, te Maarsseveen, ten wiens Kantore de Voorwaarden van Verkoop 8 dagen voor de Verkooping ter lezing zullen liggen.

*** De Notaris Mr. S. H. ANEMAET, residerende te Sommelsdijk, Provincie Zuid-Holland, zal op 23 November en op 7 December 1853, 's voormiddags 10 ure, in het Koffijhuis van *J. Kom*, te Middelharnis, openbaar veilen en verkoopen:

Het navolgende goed gelegen allerbest BOUW- en WEILAND, Gemeente *Middelharnis*.

N°. 1. 2 B, 40 R., 50 E. BOUWLAND, in het Oudeland, Kadaster Sectie C, N°. 10 en 11.

N°. 2. 1 B., 56 R., 80 E. DITO, aldaar, Kadaster Sectie C, N°. 130.

N°. 3. 1 B., 35 R., 80 E. Tiendvrij BOUWLAND, in de Dijkagie der Oostplaat Flakkee, Kadaster Sectie A, N°. 111.

N°. 4. 2 B., 01 R., 60 E. Tiendvrij BOUWLAND, in de Dijkagie der Westplaat Flakkee, Kadaster Sectie B, N°. 569 en 570.

N°. 5. 3 B., 03 R., 80 E. BOUWLAND, in den Johannis-Polder, Kadaster Sectie A, N°. 195, 196 en 197.

N°. 6. 1 B., 20 R., 63 E. WEILAND, in het Bezomerkade Gors voor den Johannis-Polder, Kadaster Sectie A, N°. 270 en 271.

Gemeente *Oude Tonge*.

N°. 7. 5 B., 97 R., 30 E. BOUWLAND, in den Polder de Tille, Kadaster Sectie A, N°. 356 en 357.

Gemeente *Ooltgensplaat*.

N°. 8. 5 B., 62 R., 10 E. BOUWLAND, in den Polder de Galathe, Kadaster Sectie B, N°. 569*bis*, 578 tot en met N°. 581.

N°. 9. 2 B., 95 R., 30 E. BOUWLAND, in den Polder den Grotenblok, Kadaster Sectie B, N°. 790, 791 en 792.

N°. 10. 26 B., 13 R., 83 E. alle de vorenstaande Landen in eene Massa.

Alles breeder bij Biljetten omschreven.

Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris Mr S. H. ANEMAET, voornoemd, alsmede ten Kantore van den Heer L. C. C. KOLFF VAN OOSTERWIJK, Burgemeester van Middelharnis.

***** OPENBARE VERKOOPING**

van eene kapitale BOUWMANSWONING, met 28 Bunders, 48 Roeden, 95 Ellen uitmuntend BOUW-, WEI- en HOOILAND, in den Kralinger en Dijkpolder te Maasland, alles onverhuurd. In de *Nieuwe Rotterdamsche Couranten* van den 6den, 10den en 13den dezer maand breeder omschreven; waarvan de veiling en verkoop zal plaats hebben op den 23sten en 30sten November 1853, des voormiddags ten 11 ure, in de Herberg *de Pynas* aldaar, ten overstaan van Mr. J. S. VAN VRIJBERGHE DE CONINGH, Notaris, residerende te Maasland, ten wiens Kantore nadere informatiën te bekomen zijn.

*** Algemeen verzonden:

INTEEKENLIJST

OP HET WERK GETITELD:

BLOEMLEZING

UIT DE OORSPRONKELIJKE EN NAGEVOLGDE GEDICHTEN,

Nagelaten door

JOHS. PHS. VAN GOETHEM.

Geheel ten voordeele van zijne in hoogst kommervollen toestand achtergeblevene Echtgenoot met zes hulpbehoevende Kinderen, *bijeenverzameld en in het licht gegeven*,

DOOR

H. VAN GOETHEM,

Huis-Onderwijzer te Utrecht.

Gr. 8°. 15 à 16 Vel druks beslaande, zal dit Werk Gecart. worden afgeleverd. Bij Inteekening *f* 2,50, buiten Int. *f* 3,—. Bereids heeft *Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden*, dit Werk met zijne hooge Inteekening vereerd. J. H. SIDDRÉ, Uitgever.

Utrecht, November 1853.

REGTSGELEERDHEID. - GENEESKUNDE. - DICHTKUNDE.

De Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, te *Leyden*, zal **heden namiddag** 21 November ten vijf ure, verkoopen: De **BOEKEN** betreffende GODGELEERDHEID, REGTSGELEERDHEID, STAATKUNDE en STAATHUISHOUDKUNDE. — **Dingsdag**, GESCHIEDENIS, LEVENSBESCHRIJVINGEN, REISBESCHRIJVINGEN en AARDRIJKSKUNDE. — **Woensdag** en **Donderdag**, SCHEI-, GENEES-, ONTLEED-, HEEL- en VERLOSKUNDE, (de Chirurgicale Instrumenten Simpliciekasten enz.), NATUURLIJKE GESCHIEDENIS, MINERALOGIE en BOTANIE. — **Vrijdag** en **Zaturdag**, AUCTORES CLASSICI, DICHTKUNDE, (waarbij vele Werken van ***W.* en *Fr. K. W. BILDERDIJK***), FRAAIJE LETTEREN, ROMANS en TAALKUNDE.

NB. De **Catalogus** is ter inzage verkrijgbaar bij onderscheidene Boekhandelaren des Rijks.

*** Bij den Boekh. H. G. VAN STEEDEN, te Hellevoetsluis, is uitgegeven en alom te bekomen:

DE WEG TER ZALIGHEID, eene Lecture voor allen die ruste voor hun gemoed zoeken.

Prijs 25 Cent. 12 Ex. voor *f* 2,25. 25 Ex. voor *f* 3,75. 50 Ex. voor *f* 6,50. 100 Ex. voor *f* 11,50.

BUITENGEWOON GOEDKOOPE UITGAVE van eenen *KEURIGEN PRENT-BIJBEL*, versierd met 1000 keurige HOUTSNEEPLATEN.

Met een schat van **OORSPRONKELIJKE AANTEEKENINGEN** bewerkt, door D. BROEDELET, Predikant. Kl. Folio, velin papier (**Staten Bijbel**) 1950 bladz. ***f* 7,80.**

Idem Idem *LUTHERSCHE BIJBEL* *f* 7,80.

In eenen keurigen Engelschen Band *f* 10.40; in 3 fraaije Linnen Banden met vergulden Stempels *f* 11,50.

Deze voor **HUISGEZINNEN** onschatbare Bijbel, zoo rijk aan Wetenschappen, is bij de Uitgevers G. PORTIELJE & ZOON, te Amsterdam, en alom verkrijgbaar.

Van het **BIJBELSCH MAGAZIJN** voor alle Standen, 6 Deelen *Oud-* en *Nieuw Verbond* compleet, door **Vaderlandsche Leeraren** bewerkt, met **312** FRAAIJE STAALPLATEN, zijn nog eenige Exemplaren bij genoemde Uitgevers à *f* 25,50 voorhanden.

Zij die incomplete Exemplaren hebben, kunnen bij de Uitgevers van de beide Werken, het ontbrekende bekomen.

GOEDKOOPE AANBIEDING.

Zoolang de voorraad strekt, der nog overige Exemplaren van:

ALBUM

der nieuwste en sierlijkste Brei-, Haak- en Knoop-Patronen,

voor Huis- en Schoolgebruik, bestaande in: *Neiges*, *Schelkoorden*, *Manchetten*, *Mutsen*, *Dekens*, *Boorden*, *Beursjes*, *Kragen*, *Borstrokken*, *Handschoenen*, *Servetbanden*, *Kinderschoenen* en nog meer andere Vrouwelijke Handwerken, te veel om te noemen.

VIER GROOT OCTAVO DEELEN.

Jaargangen 1847—1850.

Met 400 uitslaande Platen en bijna 500 Figuren.

Voor *f* 3,60 in plaats van *f* 10,00.

Deze vier Jaargangen bevatten een volledigen leercursus voor de beoefenaressen der *Brei-*, *Haak-* en *Knoopkunst*, en kunnen niet genoeg aanbevolen worden aan hen, welke zich deze aangename en nuttige kunst wenschen eigen te maken.

*** Door C. L. BRINKMAN, Boekhandelaar te *Amsterdam*, is verzonden:

KERKKLOKSTOONEN,

DOOR

Friedrich Strauss.

OP NIEUW UITGEGEVEN EN AANBEVOLEN DOOR

JONATHAN.

VIERDE DRUK. Gebonden in blaauw Marokko Banden, met opzettelijk daarvoor vervaardigde Stempels, verguld op den band en den rug en verguld op snede, bijna 400 Bladz. druks, in post 8°. . . . . . . *f* 2,90.

Een **vierden druk** is voorzeker zeldzaam in ons Land, maar wie zal zich daarover verwonderen, die den naam van *JONATHAN* als den overbrenger dezer heerlijke vrucht van Duitschen bodem leest. Wie kent *JONATHAN'S Waarheid en Droomen*, wie zijne overige zoo geschatte lettervruchten niet?

De Uitgever heeft getracht, het uiterlijke met het inwendige in overeenstemming te brengen, en vleit zich, daarin geslaagd te zijn. Inhoud en uitvoering maken dit Werk bij uitnemendheid geschikt, tot *Geschenk voor elke Feestelijke gelegenheid*; zoowel **bij het doen van Belijdenis** als bij **Christelijke Geboorte** en andere Feesten. Het is een gepast geschenk voor elken leeftijd voor beider kunnen.

HARPTOONEN

EENER VROME EN DICHTERLIJKE ZIEL.

EENIGE BLADEN UIT HET DAG- EN LEVENSBOEK EENER VROUW. 214 Bladz. in fraai vergulden Marokkoband en Verguld op snede. . *f* 1,80.

Eene rijke schat van Wijsheid en diep gevoel, de vruchten eener reine en werkzame Godsvrucht, is in dezen Bundel bijeengegaard.

*** De ondergeteekende verzoekt Heeren Boekhandelaren hem ten spoedigste terug te willen zenden, de onverkochte Exemplaren welke zij niet denken te plaatsen van **ALB. VAN TOORENENBERGEN,**

KEUR UIT DE GESCHIEDENIS DER MARTELAREN.

Eerste Aflevering,

daar hij aan de Bestellingen niet voldoen kan. Tevens zal het hem aangenaam zijn, opgaven der geplaatste Exemplaren te ontvangen.

DE TWEEDE AFLEVERING, waarvan de uitgave door onvoorziene omstandigheden is vertraagd, volgt spoedig. C. L. BRINKMAN.

*** Zoo lang de geringe voorraad strekt, zal de Uitgever P. A. DE JONG, te *Arnhem*, aan de eerstvragenden afleveren:

HISTORISCH EN ROMANTISCH ALBUM,

UITGEZOCHTE LEKTUUR

VOOR DEN

BESCHAAFDEN STAND,

UITGEGEVEN DOOR EENE VEREENIGING VAN VADERLANDSCHE SCHRIJVERS.

Zes Boekdeelen, Geïllustreerd met meer dan 70 keurige Staalgravuren van beroemde Meesters te zamen meer dan 2450 pag. druks bevattende.

Voor *f* 9, in plaats van *f* 24.

Afzonderlijke Boekdeelen ter completering f 2, in plaats van f 4.

Het Historisch en Romantisch Album bevat eene Keurlezing van hetgeen op het gebied der Geschiedenis, Land- en Volkenkunde, enz. voorvalt, eene uitgezochte verzameling van Romans, Verhalen en Novellen, alles bewerkt door de eerste Schrijvers, terwijl de Platen, allen Staalgravuren, naar beroemde oude en hedendaagsche Schilderijen zijn vervaardigd.

GOEDKOOPE AANBIEDING.

Zoolang de voorraad strekt, zullen, door A. VAN DER MAST, te *Gorinchem*, en op bestelling bij alle Boekhandelaren in het Rijk, afgeleverd worden, de nog overige Exemplaren van:

HANDBOEK VAN BOUWKUNDIGE ONTWERPEN, OF MODELBOEK

voor *Timmerlieden*, *Metselaars*, *Steenhouwers*, *Stukadoors*, *Kamerbehangers*, *Meubelmakers*, *Kunstdraaijers*, *Beeldhouwers*, *Huisschilders*, *Smids* en *Liefhebbers der Bouwkunde*,

door J. H. HARTE,

Onderwijzer in de Bouwkunde.

VIER GROOT KWARTO DEELEN.

Jaargangen 1848—1851.

Met circa 200 Platen en meer dan 400 Figuren.

Voor *f* 4,50 in plaats van *f* 12,00.

Deze Jaargangen bevatten een schat van Modellen om den handwerksman bij zijnen dagelijkschen arbeid, zonder opzettelijke studie of tijdverlies tot eene bevattelijke handleiding te verstrekken.

Door den Boekhandelaar JACOBUS HAZENBERG CORNS.ZOON, te *Leyden*, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

EEN STUDENTENFEEST,

Fragment uit het Leven

van een

BIJ ZIJNE OUDERS INWONEND STUDENT,

beschreven door

QIEDAM.

Met Platen, door J. v. D. H. *f* 1,—.

*** En peu de jours paraîtra une *nouvelle Édition* de

CIEL ET TERRE

OU

la vie future dans ses rapports avec la vie présente, par

PH. BOUCHER.

Chapelain de S. M. le roi des Pays Bas.

Cette édition, reliée en toile, à raison de *f* 2,50, se prête parfaitement pour des Cadaux à l'occasion des différentes fêtes Chrétiennes, jours d'anniversaire, de St. Nicolas, etc. l'Editeur, J. M. VAN 'T HAAFF.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.